

Dkt. Daniel K. Darko, Injili ya Luka, Kipindi cha 11, Huduma ya Wasafiri, Yesu, Wanawake na Mfano wa Mpanzi, Luka 8:1-21

© 2024 Dan Darko na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Daniel Darko katika mafundisho yake kuhusu Injili ya Luka. Hii ni kipindi cha 11, Huduma ya Wasafiri, Yesu, Wanawake, na Mfano wa Mpanzi. Luka 8:1-21.

Karibu tena kwenye mfululizo wa mihadhara ya Biblia kuhusu Injili ya Luka. Katika mihadhara iliyopita, tulimtazama Yesu na mwanamke mwenye dhambi. Katika simulizi hiyo, tunasisitiza ukweli kwamba Yesu amekuja kwa ajili ya watu wote, na Yesu anawashirikisha watu wote.

Alikuwa kwenye tukio moja na Mafarisayo, na haswa Simoni, Mfarisayo, alikuwa amemwalika nyumbani kwake. Na ilikuwa katika tukio hilo ambapo mwanamke aliyejulikana kuwa mwanamke mwenye dhambi aligusana na Yesu alionyesha ishara ambazo zingekuwa tatizo, lakini Yesu alitumia fursa hiyo kujua, kuwaonyesha Mafarisayo kwamba kwa kweli amekuja si kwa ajili ya wenye haki tu bali hata kwa yule waliyemchukulia kuwa mwenye dhambi. Alitangaza msamaha na amani kwa mwanamke huyu. Kwenda sura ya 8, Yesu alipokuwa bado Galilaya, tutaona huduma ya Yesu ikipanuka.

Hapa, angehamia maeneo mengine katika eneo la Galilaya. Tutaarifiwa kuhusu wale wanaomfuata, na hotuba ya mafundisho ya haraka ambayo Luka atatuandikia itakuwa katika mifano. Acha niige mistari michache ijayo kuanzia 1 hadi 21 ya sura ya 8, Yesu anafundisha kwa mifano.

Tunapoendelea na kipindi hiki, nitaelekeza mawazo yetu kwenye ukweli kwamba injili hii inaanza na muhtasari mfupi wa simulizi la safari ikifuatiwa na Yesu akisimulia mfano unaojulikana kama Mfano wa Mpanzi. Anafuata haraka baada ya kusimulia mfano huo kuelezea sababu za yeye kuzungumza kwa mifano. Tofauti na mfano mwingine wowote tunaoujua wa Yesu katika Injili, huu atatoa maana kamili ya Mfano wa Mpanzi, na tutauangalia kwa undani.

Kana kwamba mfano huu hauonyeshi masuala makuu anayopenda kuwasilisha, Yesu ataendelea kutoa mfano wa mwana-kondoo. Kisha, katika tukio hilo, ndugu, ndugu wa Yesu, watatokea, na ataarifiwa kwamba ndugu zake wanataka kumwona. Na hapa, Yesu ataendelea kuthibitisha kwamba jamaa yake ya kweli ni wale wanaosikiliza mafundisho yake na kuyatii.

Tua kidogo kabla hatujaanza kuzungumzia mifano. Hebu tusome sura ya 8 kuanzia mstari wa 1 hadi wa 3. Zingatia maelezo kadhaa kuhusu kile Luka anajaribu kutuambia kabla hajaendelea kutusimulia mfano huo. Nami nilisoma kutoka kwa ESV.

Muda mfupi baadaye , alikuwa akizunguka-zunguka katika miji na vijiji, akihubiri na kuitangaza habari njema ya ufalme wa Mungu. Siku ya kumi na mbili walikuwa pamoja naye, na wanawake kadhaa waliokuwa wameponywa pepo wabaya na magonjwa; Mariamu aitwaye Magdalene, ambaye pepo saba walimtoka.

Joanna, mke wa Chusa , meneja wa nyumba ya Harold, Susana, na wengine wengi waliwahudumia kwa uwezo wao. Unaposoma kifungu hiki, hebu tuangalie kwa ufupi kabla sijaendelea. Yesu, akiondoka kwenye tukio hilo akiwa na kundi la Mafarisayo, atatoka mijini na vijijini na kuhubiri, kutangaza, na kutangaza habari njema za ufalme wa Mungu.

Kuleta na kutangaza ufalme wa Mungu kuna nguvu. Ufalme wa Mungu katika huduma ya Yesu si ufalme wa kijiografia. Ni utawala wa Mungu.

Ni nguvu ya Mungu inayodhihirika. Ni utawala wa Mungu juu ya maisha, mioyo, na akili za watu. Ni Mungu akitumia nguvu zake juu ya maadui watatu wakuu kwa kile ambacho amekuja kufanya katika ulimwengu wetu.

Maadui wa ufalme wa Mungu si wanadamu. Wao ni dhambi, mauti, na Shetani. Mungu anakuja kutawala na kuonyesha nguvu zake juu ya haya yote.

Yesu anatoka mijini na vijijini akihubiri, akileta habari njema za ufalme wa Mungu. Ufalme wa Mungu una nguvu na umedhihirishwa. Yesu alitangaza habari njema, ambayo huleta uponyaji kwa wale wanaosikia na italeta urejesho, msamaha, na amani kwa wale wanaomsikia.

Analeta ufalme wa Mungu anapoonyesha nguvu zake na kuwaweka huru wale walio wagonjwa, waliopagawa na pepo, wanaokuja kukutana na Mungu na kupokea uzima. Yesu akisafiri katika miji na vijiji hakuenda peke yake, Luka anatuambia. Alifuatana na wale kumi na wawili ambao Luka alikuwa ametuambia wakati huo aliwaita mitume.

Pia kulikuwa na wanawake wengine kwenye timu, miongoni mwa wale kumi na wawili. Hapa, ningependa tuangalie kwa makini nafasi ya mwanamke katika timu, ambayo inahusiana na mambo mawili ambayo Luka anajaribu kufanya hapa. Alizungumzia tu kuhusu mwanamke mwenye dhambi katika muktadha wa Mafarisayo, na hapa, akitangaza habari njema, pia atawataja wanawake, akionyesha kupendezwa kwake na nafasi ya wanawake katika huduma.

Lakini Luka pia anataja kuleta nguvu za ufalme wa Mungu kutoka mijini na vijijini, na Luka anatuonyesha kwamba hawa ni wanawake ambao wamefaidika na huduma ya

ufalme wa Mungu. Ni nani anayefuata huduma ya Yesu kwa sababu wamekuwa wapokeaji na wanufaika wa kile ambacho huduma hii inaleta? Hebu tumtazame mwanamke huyu katika huduma ya Yesu.

Watatu hasa wametajwa. Tunapofikiria kuhusu wasifu wa mwanamke huyu, Luka anatuambia kwamba wao kwanza ni mwanamke aliyeitwa Maria kutoka mji wa Magdala. Mwanamke huyo mara nyingi huitwa Maria Magdalene, yaani Maria wa Magdala.

Na kisha kuna mwanamke mwingine anayeitwa Yoana na kisha Susana mwingine. Luka anataja majina haya matatu haraka, kisha anasema mengine mengi, akionyesha kwamba hawa watatu ni wanawake mashuhuri sana. Luka anatumkumbusha kwamba wamefaidika na huduma ya Yesu.

Anasema wamepokea uponyaji kutoka kwa pepo wabaya. Ndiyo, wamepokea uponyaji kutoka kwa pepo wabaya. Kuwa na hadhi kubwa, nguvu za kifedha, na msimamo sahihi wa kiuchumi katika injili ya Luka hakumzuii mtu kuathiriwa na pepo wabaya au hana kinga kutokana na hitaji la kukutana na Yesu Kristo.

Anazungumzia hasa kuhusu Maria wa Magdala, na anasema huyu ni mwanamke ambaye pepo saba walikuwa wametolewa. Kila ninaposoma haya, mimi husita kufikiria kuhusu kile ambacho kingetokea katika makanisa yetu leo ikiwa mwanamke mashuhuri angejulikana kuwa na pepo saba, na pepo hao wakamtoka mtu huyo kwa neema ya Mungu. Hebu fikiria unyanyapaa ambao mtu huyo atakuwa nao katika makanisa yetu leo.

Hebu fikiria mtazamo na masuala ya uhusiano ambayo mtu anaweza kuwa nayo. Hebu fikiria ni kiasi gani watu watakachoonyesha maisha yake ya zamani katika wakati wake wa sasa ili hata kuamua mwenendo wake wa baadaye. Lakini unaona, Luka anataka kukuambia kwamba Yesu alimponya kutoka kwa pepo hawa saba wabaya, na huo hautakuwa mwisho kwa sababu tutasikia na kusoma kuhusu Maria Magdalene katika Injili.

Luka atatuambia zaidi kumhusu baadaye. Yohana ana mengi ya kusema kumhusu. Huyu ni mwanamke ambaye atakuwa mtu wa kwanza kushuhudia kuhusu Bwana aliyefufuka.

Ukipenda ujumbe kwamba Kristo amefufuka, amefufuka kweli. Kwanza ulipewa mwanamke ili awape wanaume waliokuwa nje ya eneo la tukio, na Mariamu Magdalene ndiye mwanamke huyo. Hapa, hiyo siyo nafasi anayoichukua.

Yeye na wanawake wengine walikuwa hapa kuunga mkono huduma ya Yesu. Kwa hivyo Luka anataka kutuambia kwamba mwanamke huyu muhimu alikuwa na pepo. Lakini tazama mwanamke wa pili anayemtaja, Yoana.

Anataka tujue kwamba Yoana ni mke wa Chuza. Mume wa Yoana alikuwa msimamizi wa Herode, labda Herode Antipa huko Galilaya. Huyu ni mwanamke mashuhuri.

Na kisha tuna Susana na wengine wengi. Kwa hivyo, fikiria kwamba Yoana, mke wa Chuza, ni mwanamke mashuhuri katika mfumo huo. Iwe tunamtazama, baadhi wamependekeza labda yeye ni mke, yeye ni meneja wa mume, meneja wa Herode Mtawala.

Hata kama mhusika huyu atakuwa nani, Luka anataka ujue kwamba kulikuwa na wanawake mashuhuri waliomfuata Yesu, na walifanya jambo fulani. Huduma ilikuwa maalum sana. Walimhudumia Yesu na wale Kumi na Wawili.

Na walifanya hivyo kwa kuwatimizia mahitaji yao. Ninapenda neno la Kigiriki, linaloelezea kwamba walitumikia kweli. Ni zaidi ya kusema kwamba walitumikia kwa mali zao.

Mwanamke huyu, baadaye ataambiwa katika sura ya 23, kwamba watakuwepo kushuhudia kuuawa kwa Yesu, na wawili kati yao watakuwa mashahidi wa kizuizi katika sura ya 23. Na Mariamu na Yoana watakuwa miongoni mwa wa kwanza kushuhudia ufufuo. Tunapata mifumo ya kuvutia hapa inayohusiana na desturi.

Tunaona kwamba si tu kwamba Yesu alikuwa na wanawake waliomfuata katika huduma yake, lakini Luka anataka kutuambia kwamba wanawake walioolewa walimfuata Yesu. Ninaona inavutia sana kwamba wanawake walioolewa watafuata Yesu. Hata hivyo, tunapoangalia fasihi ya marabi, si jambo la kawaida kwa wanawake kukidhi mahitaji ya marabi.

Kwa hivyo si vigumu sana kufikiria kwamba wanawake ambao wameiona huduma ya Yesu kama mwalimu mkuu watapata ndani yake mtu ambaye wanapaswa kumsaidia katika suala hili. Walimtimizia mahitaji yake. Baada ya kusema hayo, Luka atasonga mbele haraka. Yesu atatangaza na kuleta ufalme wa Mungu atanza kuzungumza kwa mifano.

Hadi sasa katika hotuba hii, sijasema mengi kuhusu mifano. Kwa hivyo, kabla hatujaendelea kusoma Mfano wa Mpanzi katika Luka, nitakupa muhtasari wa jumla wa kinachoendelea na mifano ya Yesu katika Luka haswa. Kwa njia hiyo, nitakapokuja kwenye mifano mingine, sitatumia muda mwingi kukupa utangulizi wa mifano.

Kwa hivyo, mfano ni nini hasa? Kwa maana pana, mfano ni mlinganisho, ni ulinganisho. Fikiria para, kitu kinachoenda sambamba. Wakati mwingine katika mifano, Yesu alitumia ulinganisho ili kuweza kuwashawishi na kuwashawishi hadhira anaposimulia hadithi.

Yesu alitumia mifano mara nyingi sana kufichua vipengele mbalimbali vya ufalme wa Mungu na kuchochea majibu ya kutosha kuhusiana na jinsi Mungu atakavyotendewa na kuhusishwa. Mifano si hadithi za kweli, lakini ni mifano. Wakati mwingine Yesu alichagua kutoka katika hali halisi na kujenga upya matukio ili kufanya mawazo ya kulinganisha, kuchochea muundo wa mawazo, na kuweka hoja yake wazi kwa hadhira yake.

Yesu anapozungumza kwa mifano, anakusanya mambo yanayojulikana na kuchora mifano na kuyaleta katika mafundisho yake ili watu watumie picha zinazojulikana katika akili zao zisizo na ufahamu kufikiria dhana, maudhui, kiini cha ufalme wa Mungu ambao Yesu anawasilisha. Yesu anawasilisha aina nne za mifano katika Injili. Luka atazionyesha na Luka atatupatia baadhi ya mifano inayokumbukwa na ya kuvutia zaidi kati ya Injili zote.

Aina nne za mifano ambazo Yesu atatumia katika mafundisho yake, kulingana na Daudi kama ifuatavyo, mifano inayowasilishwa katika mfumo wa mafumbo; mifano inayowasilishwa katika mfumo wa ufananisho, mifano halisi, ambayo kwa kawaida ni mifano. Na hadithi za mfano kama vile tutakavyoona baadaye kuhusu Msamaria Mwema. Yesu anatumia aina hizi nne za mifano ili kufanya ujumbe wa ufalme wa Mungu uwe wazi lakini pia uwe wazi katika mawazo ya hadhira yake. Ninapenda ufafanuzi wa CH Dodd wa mifano.

Anapoandika kwamba tunapofikiria kuhusu mifano na ufafanuzi wake, tunapaswa kufikiria kuhusu usemi wa asili wa akili inayoona ukweli katika picha halisi badala ya kuupokea kwa njia ya kufikirika. Kwa maneno mengine, badala ya kufuata dhana katika mafundisho ya Yesu, Yesu anakupa picha zilizounganishwa na dhana ili uweze kufikiria dhana katika picha halisi. Yesu alikuwa mwalimu mkuu.

Miaka michache iliyopita, nilikuwa na mwanafunzi ambaye alikuwa amehamia kutoka moja ya shule dada zetu katika eneo kubwa la Boston. Mwanafunzi huyo alikuwa mwanafunzi wa falsafa katika shule hiyo na alikuja hapa kama mwanafunzi wa falsafa akiwa na shahada ya kwanza katika masomo ya Biblia. Katika darasa nililofundisha, mwanafunzi huyo alinikumbusha kuhusu profesa wake wa zamani katika shule hiyo katika eneo kubwa la Boston.

Profesa wake wa falsafa aliamua kufundisha kozi kuhusu mifano ya Yesu. Suala pekee lilikuwa kwamba profesa wa falsafa alikuwa mtu asiyeamini Mungu. Mwanafunzi huyo aliniambia kuhusu darasa zima lililojitolea kwa mwalimu, akielezea kwamba Yesu alikuwa mwalimu mkuu.

Kama walimu wote wangeweza kukamata uwezo wa Yesu wa kuwasilisha dhana kwa mifano, dunia ingekuwa mahali pazuri zaidi. Profesa asiyeamini Mungu alikuwa akiwashawishi wanafunzi wake, akiwemo mwanafunzi huyu niliyekuwa naye katika

Chuo cha Gordon, kwamba ikiwa hupendi chochote kuhusu Yesu, unapaswa kupenda mifano yake. Nakubali.

Nami pia nilimwambia mwanafunzi. Yesu alikuwa mwalimu mkuu. Kwa hivyo, wakati wowote tunapokuja kwenye mifano ya Yesu, tafadhali zingatia kwa makini na uelewe jumbe zenye nguvu zinazowasilishwa kupitia mifano na usanii wa fasihi ambao Luka anaonyesha jinsi anavyowasilisha ujumbe huu kwa maandishi kwetu.

Lakini kabla hatujaangalia sura ya kwanza katika sura ya 8, nataka kukupa orodha ya mifano kwa sababu unaijua mingi ambayo haipatikani popote katika injili zingine isipokuwa Luka. Kwa hivyo tunapopitia mifano ya Luka, unaanza kufahamu kwamba Luka ni injili unayotaka kuipenda na kuipenda kweli. Na mifano yake ndiyo inayokumbukwa zaidi na ile unayoipenda zaidi.

Kwa hivyo, hapa kuna orodha fupi ya mifano ambayo ni ya kipekee kwa Luka. Kisha, tutaanza kuangalia mojawapo ya mifano ambayo Luka anaandika kuihusu. Luka ndiye pekee anayeandika kuhusu mfano wa wadeni wawili ambao nilizungumzia katika hotuba iliyopita. Luka ndiye pekee anayetuambia kuhusu mfano wa Msamaria Mwema, ambao bado hatujazungumzia katika mfululizo huu.

Luka ndiye pekee anayetusimulia kuhusu rafiki mwenye bahati mbaya anayejitokeza na kuomba msaada. Yeye pekee ndiye anayetusimulia mfano huo. Wachangishaji fedha wa Kikristo wapumbavu wanapenda mfano huo.

Luka pekee ndiye anayetusimulia kuhusu mfano huo. Luka pekee ndiye anayetusimulia kuhusu mfano wa mtini tasa uliowekwa kwenye karamu. Luka pekee ndiye anayetusimulia mfano huo.

Ndiyo, Luka ana zaidi. Yeye pekee ndiye anayetupa mfano kuhusu mjenzi wa mnara na mfalme akienda vitani katika sura ya 14. Yeye pekee ndiye anayetusimulia kuhusu mfano wa sarafu iliyopotea au drakma.

Mfano wa mwana mpotevu ni mmojawapo ninaoupenda zaidi. Luka ndiye pekee anayetuambia hivyo. Luka ndiye pekee anayetusimulia mfano huu wenye utata, mfano wa msimamizi dhalimu.

Tutakapofika huko, nitakuambia kwa nini ni jambo la utata. Yeye pekee ndiye anayetusimulia kuhusu mfano wa tajiri na Lazaro. Mfano wa thawabu ya msimamizi, thawabu ya Stefano.

Ni Luka pekee anayetuambia hivyo. Mfano wa mwamuzi asiye mwadilifu na mfano wa Farisayo na mtoza ushuru. Kumbuka nilisema mtoza ushuru, si Republican.

Ukiangalia mifano ambayo Luka anawasilisha ambayo Injili zingine haziandiki kuihusu, kwa watu wengi, hiyo ndiyo mifano pekee unayokumbuka. Tunapopitia mifano ya Luka, ningependa uiangalie kwa sababu si hadithi tu, kama nilivyojaribu kuelezea hapo awali. Ni Yesu akiwasilisha dhana za kina katika picha halisi.

Nitakachojaribu kufanya hapa ni kufanya picha ziwe wazi zaidi ili kufanya maudhui yawe wazi zaidi kwako. Sidai kuwa mwalimu mzuri kama Yesu. Labda unamjua mtu ambaye ni mwalimu mzuri lakini mimi si msomi.

Lakini nitajaribu kadiri niwezavyo kuufanya ujumbe wa Yesu utokee kupitia mifano hii. Kwa hivyo, tuanze kusoma kutoka mstari wa 4 hadi 8 wa Luka sura ya 8. Na umati mkubwa ulipokusanyika, na watu kutoka miji hadi miji wakamjia, alisema katika mfano, mpanzi alitoka kwenda kupanda mbegu zake. Na alipokuwa akipanda, zingine zilianguka kando ya njia zikakanyagwa chini ya miguu.

Ndege wa angani wakazila. Nyingine zilianguka kwenye mwamba, na zilipokua, zikakauka kwa kukosa unyevu. Nyingine zilianguka kwenye miiba, na miiba ikakua pamoja nazo na kuzisonga.

Nyingine zilianguka kwenye udongo mzuri, zikamea na kuzaa mara mia. Alipokuwa akisema hayo, akapaza sauti, Mwenye masikio ya kusikia na asikie. Na fimbo yake ilipomwuliza maana ya mfano huu, akawaambia, Mmepewa kujua siri za ufalme wa Mungu.

Lakini kwa wengine, ni kwa mifano, ili wakiona wasiweze kuona na wakisikia wasiweze kuelewa. Sasa, mfano ni huu: mbegu ni neno la Mungu. Zile zilizo kando ya njia ni wale waliosikia.

Kisha Ibilisi huja na kuliondoa neno mioyoni mwao, wasije wakaamini wakaokoka. Na wale walio juu ya mwamba ndio wale ambao, wakisikia neno, hulipokea kwa furaha; lakini hawa hawana mizizi; wanaamini kwa muda, na wakati wa kujaribiwa, huanguka.

Na yaliyoanguka kwenye miiba, hao ndio wale wanaosikia, lakini wanapoendelea na safari yao husongwa na wasiwasi, utajiri, na anasa za maisha, na matunda yao hayakomai. Na wale walio kwenye udongo mzuri, hao ndio wale ambao hulisikia neno, hulishika kwa moyo mwema na mwaminifu, na huzaa matunda kwa uvumilivu.

Katika mfano huu, unaojulikana kama Mfano wa Mpanzi, Yesu anatuelekeza kwenye udongo ambapo mbegu huanguka. Udongo ndio kitovu anapoutumia udongo kama taswira kuonyesha jinsi ujumbe wa ufalme wa Mungu unavyopokelewa. Ikiwa udongo ni mzuri, mbegu huanguka, na mbegu itakua.

Hali ya udongo ambapo mbegu huangukia huamua uwezo wa mbegu kukua na kuzaa matunda. Mapokezi na moyo unaopokea ujumbe wa ufalme ni muhimu katika mfano huu. Unaona hapa udongo ambao ni msimamo.

Yesu anazungumzia raha za thamani za maisha na kujitolea. Baadaye, atazungumzia jinsi moyo mwaminifu na mwema ulivyo unaopokea tunda. Anaustahilisha kwa kusema ulipokea tunda na huzaa matunda kwa uvumilivu.

Yesu anapotoa sababu ya mfano huo, anawaambia wanafunzi kwamba wao ni wa pekee kwa sababu wanapewa ufahamu kuhusu jambo hili. Lakini hawapaswi kuukosa. Ingawa udongo ni muhimu, wanapaswa pia kujua mbegu ni nini.

Mbegu ni neno. Mbegu ni ujumbe. Na unapaswa kujua kwamba katika Luka, neno hilo ni muhimu sana.

Ujumbe wa Yesu wakati mwingine huelezewa kama neno. Ukienda kwenye Matendo hasa katika juzuu ya pili ya Luka, kinachoenea ulimwenguni ni neno. Mbegu ni neno.

Ninajaribu kuifanya iwe wazi kujaribu kuelezea kile Yesu anachofanya hapa na kuangazia mambo machache katika mfano huu. Kwanza, alisema mbegu moja ilianguka kando ya njia. Mbegu hiyo ilikanyagwa chini ya miguu.

Milipuko ya hewa iliimeza. Lakini tafadhali sikiliza kwa makini jinsi alivyoielezea. Watu hao walisikia.

Lakini ndege waliokuja ni shetani. Hapa, ningependa kukukumbusha ikiwa hujisikii vizuri na elimu ya mashetani, Luka angependa uelewe mtazamo wake wa ulimwengu. Katika mtazamo wa ulimwengu wa Luka, mapepo huwaingia watu, na watu huponywa kutokana na pepo wabaya, kama vile Maria wa Magdala.

Katika ulimwengu wa Luka, ibilisi ni adui anayefanya kazi dhidi ya ufalme wa Mungu na anafanya kila kitu kudhoofisha mwendo wa matendo ya Mungu. Katika mfano huu, Yesu anapotoa mfano, jambo la kwanza analotaka wasomaji waelewe ni jukumu la ibilisi katika mapokezi. Ndiyo, unaweza kuwa unasema, Nasikia kutoka kwa lafudhi yako lazima uwe Mwafrika, na unapenda kuzungumzia mapepo.

Kwanza, mimi ni Mwafrika, kwa hivyo utakuwa sahihi. Pili, napenda kuzungumzia mapepo. Ndiyo, kwa sababu Luke anazungumzia mapepo.

Kwa hivyo, Luke lazima pia ni Mwafrika. Lakini kwa dakika moja, hebu tuendeleo kuelezea zaidi kuhusu kile ambacho Luke anafanya hapa. Kwa Luke, ibilisi alimjaribu Yesu amnyang'anye kile ambacho Mungu anataka kufanya duniani.

Ibilisi huwamiliki watu ili kuwaangamiza dhidi ya uhai na kiini cha Mungu, na Yesu huwaweka huru. Ibilisi huzunguka-zunguka akijaribu kudhoofisha ustawi na ustawi wa watu wengi, na Mungu huingilia kati katika nguvu za ufalme wa Mungu na kuwaweka huru. Lakini hapa pia, katika mfano huu, Yesu anasema shetani, kwa njia ya ujanja sana, alijaribu kuwazuia watu kupokea Neno la Mungu.

Ni wazo gumu unapoishi katika ulimwengu wa Magharibi ambapo shetani na kila dhana ya shetani inakaribishwa na mashaka, na mtu anajiuliza ni nini jambo hili la ajabu kuhusu shetani. Naam, siko hapa kukushawishi vinginevyo. Nadhani ninachojaribu kufanya hapa ni tusipuuze kile Luke anajaribu kuwasilisha katika ujumbe huu.

Neno likipandwa, shetani huja , naye huliondoa Neno. Angalia mahali anapoliondoa. Huliondoa kutoka mioyoni mwa watu hawa ili wasiamini na kuokolewa.

Baadaye, tutaona kwamba Yesu atakapowatuma wanafunzi kwenda kwenye misheni, atawapa mamlaka juu ya ibilisi na majeshi yake kwa sababu, katika Luka, haya ni vikwazo vikuu kwa kile Mungu anachofanya. Katika ulimwengu wa roho wa Luka, roho wabaya wanafanya kazi katika maisha ya watu na wanaweza kuwaibia watu kile ambacho Mungu amewawekea. Lakini Mungu, Mungu mwenye nguvu, atakapokuja katika utawala wake katika ufalme wa Mungu, anaweza kuzishinda nguvu za giza na kuwaweka huru wale waliofungwa na kuangamizwa na nguvu za giza.

Luka alisema baadhi watalipokea Neno, lakini hali ya mioyo yao haitakuwa sawa, kwa hivyo shetani atalichukua hilo. Lakini anasema kwamba kwa yule aliyeanguka kwenye mwamba, kwa mfano, ilikua na kukauka kwa sababu hakuwa na unyevu. Alielezeaje ukosefu wa unyevu? Alisema wale wanaolisikia Neno, hulipokea kwa furaha, lakini hawana mizizi.

Wanaamini kwa muda, na wakati wa majaribu, wakati wa dhoruba, huanguka. Yesu bado anafundisha kuhusu kupokea Neno. Na anasema kuna wale ambao ni wepesi wa kwenda, oh nimemsikia Yesu, namjua Yesu.

Kama wewe ni kama mimi, nimewaona baadhi ya watu hao kanisani. Wana Zaburi zote za Yesu. Wana E zote za Kikristo.

Ukihubiri, wanasema haleluya tatu kabla hujamaliza sentensi moja. Na mara tu hali ngumu zinapowapata, wanamkana Yesu. Wanasema sitaki kuwa Mkristo tena.

Luka alisema ni kweli, ni kweli, kwamba Neno linapoenezwa, kuna wale ambao mioyo yao itapokea. Na kwa sababu ya hali ya moyo, hivi ndivyo inavyotokea. Tatu, alisema mbegu huanguka kwenye miiba.

Inapokua, hukua pamoja na miiba. Lakini jambo ni kwamba miiba huisonga. Na Yesu anapoielezea, anasema wao ndio wanaosikia, lakini wanapoendelea na safari yao, husongwa.

Kwa nini wanasongwa na? Wanasongwa na wasiwasi na utajiri na anasa za maisha. Kwa hivyo, matunda hayakomai. Ninapoangalia mfano huu na kufikiria kuhusu miaka yangu mifupi ya huduma, ni kweli sana kufikiria kuhusu hali ya moyo na jinsi Neno linavyoanguka katika miiba hii na wasiwasi na utajiri huwasonga watu.

Nimewajua watu wengi sana ambao huwa Wakristo wazuri na kumpenda Mungu wanapokuwa hawana mgogoro. Mara tu wanapoona wanajiingiza kwenye matatizo makubwa, wanamhitaji Yesu zaidi. Nimewaona watu ambao walikuwa wamekata tamaa wakijitolea sana kwa ajili ya kutembea na Mungu.

Wanapopata pesa au kupata utajiri wa kifedha, huwa na shughuli nyingi sana kiasi cha kutoweza kwenda kanisani au kufikiria kuhusu Yesu. Wanafikiri wana udhibiti. Lakini kwa maneno ya Yesu, wanasongwa.

Wanasongwa na hali zinazowazunguka. Wanasongwa na raha zao. Wanasongwa na shinikizo zinazowazunguka.

Kwa hivyo maneno hayo mawili muhimu, raha na shinikizo zinazowazunguka, zinawafukuza kutoka mahali wanapopaswa kuwa ili kuzaa matunda na kukomaa. Lakini unaona, mbegu inayoanguka kwenye udongo mzuri ni kitenzi rahisi: ilikua. Na mbegu hiyo ilitoa ile pekee inayostahili idadi, mara mia.

Yesu alisema katika maelezo kwamba wale wanaolisikia neno hulishika kwa moyo mwema na mwaminifu. Na kwa sababu hiyo, huzaa matunda kwa uvumilivu. Mfano wa mbegu unaelezea tangazo la Yesu la ufalme wa Mungu na unawaandaa wanafunzi, wanawake, na wote wanaomfuata Yesu.

Lakini wanapoenda nje katika huduma, wanapaswa kutarajia mapokezi haya. Kwa hivyo, ni sawa unapoona baadhi ya mambo haya yakionekana wazi. Kwa kweli, Yesu, katika Luka sura ya 8, alitaka wale walio karibu naye watambue kwamba hiki ndicho kinachokuja na huduma.

Baadhi wataipokea kwa moyo huo wa kweli, mkweli, na mwema. Baadhi ya mioyo yao haiko mahali pazuri. Baadhi, shetani yuko kazini akijaribu kuwaibia.

Je, hilo linapaswa kukukatisha tamaa? Hapana. Je, hilo litakuwa vikwazo ikiwa hutaona matunda? Ndiyo. Hoja ya Yesu kwa wanafunzi hapa na picha ya Luka kuhusu hilo ni kwamba Yesu hafanyi kazi ya huduma akidhani kwamba itafanikiwa sana kila wakati.

Lakini kwa kweli, anafundisha umati mbele ya wanafunzi na wanawake kwamba anajua kabisa kwamba kuna uwezekano huu wa kupokea ujumbe alioutangaza. Kisha anaendelea hadi mstari wa 16 na kusimulia mfano huu unaojieleza. Anaendelea kusema kwamba hakuna mtu, baada ya kuwasha taa, anayeifunika kwa chombo au kuiweka chini ya kitanda, bali huiweka juu ya kinara ili wale wanaoingia waweze kuona mwanga.

Kwa maana hakuna neno lililofichwa ambalo halitafunuliwa, wala hakuna neno lililofichwa ambalo halitajulikana na kufichuliwa. Basi, angalia jinsi mnavyosikia.

Tena, mapokezi. Kwa maana yule aliye na zaidi atapewa kutoka kwa yule ambaye hana hata kile anachofikiri anacho atanyang'anywa. Jambo kuu la Yesu ni hili : wengine wanaweza kusema nina moyo mwema, na nimepokea neno.

Wengine wanaweza kusema mimi si kama yule aliyeanguka kando ya barabara, yule aliyeanguka kwenye mwamba, au yule aliyeanguka kwenye miiba. Lakini Yesu alisema unajua nini? Tutajua. Mfano wa pili unaelezea kwamba tutajua.

Usijaribu hata kubishana na mtu yeyote kwa sababu huwezi kuficha taa chini ya kichaka. Itaonekana wazi. Acha iwe wazi kama alivyosema katika mstari wa 18.

Mtu yeyote asidanganywe, bali anapaswa kuwa mwangalifu jinsi anavyosikia neno la Mungu. Kama alivyosema hapo awali, wale walio na masikio ya kusikia, na wasikie. Kwa sababu ikiwa hawasikii, angalia jinsi anavyosema mstari wa 18.

Wale wanaosikia, yule aliye na zaidi, atapewa zaidi. Na kisha anaendelea kucheza na kejeli hii hapo. Lakini kutoka kwa yule ambaye hana, hata kile anachofikiri si kile alichacho, kile anachofikiri anacho, kile anachotaka kukisia kwamba anacho kitachukuliwa kutoka kwake.

Wakati huu, katikati ya umati, alipokuwa akitoa hotuba hii yenye nguvu, mama yake anatokea. Mama yake Yesu anatokea, na Maria anatokea pamoja na ndugu zake. Nao wakamjia, lakini hawakuweza kumfikia, Luka anatuambia, kwa sababu ya umati.

Kama alivyoambiwa, mama yako na ndugu zako wamesimama nje wakitamani kukuona, lakini Yesu akawajibu, Mama yangu na ndugu yangu ni wale wanaosikia neno la Mungu na kulitenda. Tafadhali elewa kile Luka anachokielezea hapa kwa sababu watu wengi sana wameelezea kifungu hiki maalum au mistari michache kana kwamba Yesu hapendi familia ya asili au kana kwamba Yesu alikuja kuchukua nafasi ya familia ya asili na dhana ya ujamaa, au nyumba ya ujamaa ya Mungu. Hapana, hoja bado ni ile ile kama alivyoanza katika mstari wa 4. Yesu alipotoa mfano huo, alitoa mfano huo ili kuisitiza wale wanaosikia neno na kulipokea.

Mfano mzima wa Mpanzi unaelezea hilo. Mfano wa mwana-kondoo unaonyesha kusema, ukidhani unasikia, lakini husikii na hupokei, hilo ni tatizo. Luka hapa anasisitiza katika mstari wa 21 kusema, subiri kidogo, Yesu yuko tayari kusema, unapaswa kuweka kipaumbele kusikia neno la Mungu na kulitenda kuliko mambo mengine yote.

Hasemi kuwatenga wanafamilia wa asili. Hapana, mstari wa 21 ndio jambo muhimu hapa. Watu wanapaswa kuweka kipaumbele kusikia neno la Mungu na kulifanya kuliko baadhi ya majukumu muhimu zaidi katika utamaduni wa Kiyahudi kama kudumisha majukumu yako ya kindugu.

Yesu hakuja kuharibu mahusiano ya asili ya kifamilia. Yesu anaweka kipaumbele ufalme wa Mungu juu ya mahusiano yote. Ukielewa hilo, unakamata moyo wa Yesu.

Ukijiambia kwamba kwa sababu fulani, kwa sababu ya mstari huu, unaweza kuipuuza familia yako kisha kuendelea kufanya kazi ya Mungu mahali fulani, subiri kidogo. Hilo si jambo la msingi hapa. Mama yake Yesu alitajwa kama mama yake Yesu.

Ndugu hao walitajwa kama ndugu za Yesu. Bado walikuwa jamaa zake, lakini hapa anasisitiza kipaumbele, kusikia na kutenda. Tena, hili ni mojawapo ya maeneo ambayo watu wametumia kurejelea mjadala wa Wakatoliki na Waprotestanti.

Je, marejeleo ya ndugu yanamaanisha Mariamu alikuwa na watoto? Niliieleza katika Simulizi ya Utotoni kwamba ndiyo, katika marejeleo haya katika sura ya 8, Luka alionekana kutudokezea kwamba Yesu ana ndugu, lakini mila mbalimbali za kanisa zimejaribu kuelezea maana ya neno ndugu. Mtazamo wa kitamaduni wa Wakatoliki ungekuwa kwamba unamaanisha binamu wa kwanza. Mtazamo wa Orthodox wa Mashariki ungemaanisha kwamba ungerejelea ndugu zake wa kambo.

Kwa maneno mengine, Yusufu alikuwa na watoto kabla ya Mariamu, na hawa walikuwa ndugu zake wa kambo. Mtazamo wa kitamaduni wa Kiprotestanti ungekuwa ndugu wa kibiolojia. Kama maandishi ya Kigiriki yanavyosema, neno adelphos halitumiki kwa binamu zake.

Katika matukio machache, ndiyo, lakini katika muktadha kama huu, linapohusiana na mtu wa kibaiolojia au mama katika kaya, mara nyingi hurejelea kaka. Lakini ni kaka wa aina gani? Tuko katika uwanja wa dhana. Ninaheshimu mila na kile ambacho mila mbalimbali zitasema, lakini ninaegemea zaidi mtazamo wa kitamaduni wa Kiprotestanti kwamba mama na ndugu wanaokuja kukutana na Yesu katika sura ya 8 ya Luka wanaonekana kunidokezea kwamba Mariamu alikuwa na watoto.

Baada ya yote, Yusufu hayupo tena katika tukio hilo. Kwa hivyo, hatutajua mengi kuhusu watoto wa Yusufu. Na wazo ambalo swali la pili ambalo mtu anapaswa kujiuliza ni, ikiwa Yusufu ameacha watoto wakubwa kuliko Yesu, je, kutakuwa na

jukumu la Mariamu ikiwa Yusufu amefariki? Hilo ni jambo lingine la kitamaduni la kuchunguza ikiwa unachunguza suala la ukoo katika muktadha wa karne ya kwanza wa Palestina.

Lakini hapa, nisingependa ukose uaminifu wa suala hili hapa. Luka anaanza sura ya 8 kwa kukupa muhtasari mfupi wa simulizi la safari, akikuambia kwamba Yesu alizunguka miji na vijiji akitangaza ufalme wa Mungu. Kisha anatuambia kuhusu mwanamke aliyeandamana naye katika kuwahudumia mahitaji yao.

Hapo aliangazia haraka wanawake watatu kati ya hawa ambao ni watu mashuhuri. Kisha akaanza kutuambia kuhusu sehemu ya jumbe za ufalme ambazo Yesu alitoa kwa mifano. Hapo alitupa Mfano wa Mpanzi, akisisitiza hitaji la kupokea neno la Mungu na jinsi hali ya moyo inavyoamua uwezo wa kuishi, kukua, na ukomavu wa yule anayesikia.

Mfano wa mwana-kondoo unasisitiza kwamba mtu yeyote hapaswi kuwa chini ya udanganyifu. Ikiwa yeyote kati yetu atadai tunasikia, lakini haionyeshwi katika matendo yetu, tunaweza kuwa tunajidanganya. Anatoa wito kwa vitendo hitaji la kuweka kipaumbele kusikia neno la Mungu na kulitenda.

Hata katika hali ambapo kwa muda, watu wa familia yako wanahitaji umakini wa mtu, mtu anapaswa kuweka kipaumbele kusikia neno la Mungu na kulitenda na, haswa, kusikia neno la Mungu kama linavyohusiana na ufalme wa Mungu na kulitenda. Natumaini kwamba unapofuatilia mfululizo huu, unaanza kuelewa kiini cha huduma ya Yesu.

Na hasa unapofuata Mfano wa Mpanzi, unajichunguza mwenyewe kuhusu hali ya moyo wako. Je, ni aina ya moyo unaofananishwa na ule wa mwamba kwenye miiba kando ya njia? Au ule unaofananishwa na udongo mzuri? Matumaini yangu ni kwamba popote ulipo, unafanya mabadiliko ili kuruhusu moyo wako uwe tayari kuwa udongo mzuri ambapo neno la Mungu linaweza kupandwa na kukua na kukomaa na kuzaa matunda kama taa iliyowekwa kwenye ulimi wa mwana-kondoo ili wengine waone. Katika Mathayo 7 Mlimani, Mathayo, akizungumzia hili, alisema katika Mathayo 5:16, nuru yenu na iangaze mbele ya watu, wapate kuyaona matendo yenu mema, wamtukuze Baba yenu aliye mbinguni.

Asante kwa kutufuatilia katika mfululizo huu wa mihadhara. Natumaini Mungu anakubariki, akifungua macho yako kwa mambo mapya katika injili ya Luka, na kukuleta katika uhusiano wa kina zaidi naye. Asante tena, na natumaini utaendelea na safari hii ya kujifunza nasi.

Mungu akubariki.

Huyu ni Dkt. Daniel Darko katika mafundisho yake kuhusu Injili ya Luka. Huu ni

kipindi cha 11, Huduma ya Kusafiri, Yesu, Wanawake, na Mfano wa Mpanzi. Luka 8:1-21.